

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/168790,Uroczystosc-upamietnienia-plk-pil-bal-Aleksandra-Wankowicza-Mosina-15-sierpnia-2.html>
24.04.2024, 15:51

Uroczystość upamiętnienia płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza - Mosina, 15 sierpnia 2022

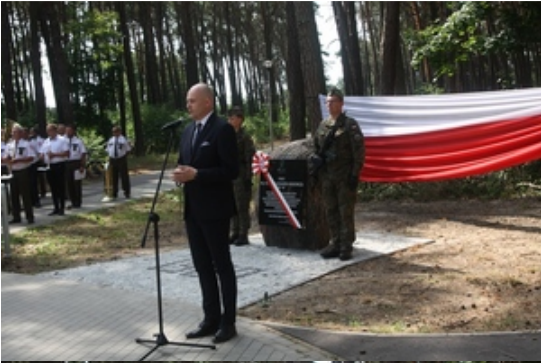

Wspominając zwycięską Bitwę Warszawską, staramy się nie tylko czcić jej bohaterów, ale również poszukiwać inspiracji na przyszłość. Dlatego też odsłaniając w dniu Święta Wojska Polskiego głaz poświęcony pułkownikowi Aleksandrowi Wańkiewiczowi, widzimy w nim nie tylko mężnego żołnierza i dowódcę, ale także twórcę niezwykle innowacyjnych i elitarnych oddziałów wojsk balonowych.

Wydarzenie zostało poprzedzone odwiedzinami na grobie płk. Aleksandra Wańkowicza. Przemysław Mieloch – burmistrz Gminy Mosina, dr hab. Rafał Reczek – dyrektor poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej oraz regionaliści złożyli kwiaty i zapalili znicze na mosińskim cmentarzu. Na główną uroczystość przybyli przedstawiciele lokalnych władz, wojskowa kompania honorowa, delegacja partnerskiego miasta Seelze, harcerze oraz mieszkańcy Mosiny.

Upamiętnienie ufundowane zostało przez Instytut Pamięci Narodowej i powstało w nowym parku przy ulicy Strzeleckiej. Jego atrakcyjna lokalizacja, w pobliżu Wielkopolskiego Parku Narodowego, przy ścieżce rowerowej, gwarantuje, że o pułkowniku dowiedzą się nie tylko odpoczywający tam mieszkańcy, ale również turyści.

Głaz powstał we współpracy z gminą Mosina, a postać dowódcy wydobył z zapomnienia regionalista Robert Kizkurno.

Płk pil. bal. Aleksander Wańkowicz (1881-1947) był twórcą wielkopolskich oddziałów aeronautycznych, jednym z pionierów polskich wojsk balonowych. Jako dowódca pułku aeropiechoty, podczas wojny polsko-bolszewickiej wstawił się skuteczną obroną Sarnak. W okresie międzywojennym został patronem Krajowych Zawodów Balonowych nazywanych

„małym Gordon Bennettem”. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, medalem pamiątkowym Za Wojnę Lat 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości, francuskim Krzyżem Kawalerskim Orderu Legii Honorowej, Orderem Korony Rumunii, Oficerskim Orderem Gwiazdy Rumunii, Orderem św. Anny II i II stopnia, Orderem św. Włodzimierza IV stopnia, Orderem św. Stanisława z mieczami II i III stopnia. Aleksander Wańkowicz był wieloletnim mieszkańcem Mosiny.

Na początku lat 30., jeszcze za życia Aleksandra Wańkowicza, Ministerstwo Spraw Wojskowych nazwało jego imieniem kompleks koszar 2 Batalionu Balonowego, Głównej Składnicy Balonowej i Wojskowej Wytwórni Balonowej w Legionowie. W czasach współczesnych postać tego bohatera została nieco zapomniana. Inicjatorem upamiętnienia płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza zasłużonego dla obronności kraju jest lokalny regionalista Robert Kiszkurno, który zbadał jego losy. Inicjatywę tę poparło wiele instytucji, a formę upamiętnienia obeliskiem z tablicą poświęconą płk. pil. bal. Aleksandrowi Wańkowiczowi przygotował Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu wspólnie z Gminą Mosina.

Program uroczystości:

11:00 – odsłonięcie tablicy pamięci płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza

Miejsce uroczystości: Park Strzelnica – wejście od ul. Strzeleckiej w Mosinie

12:00 – msza święta w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja w Mosinie

adres: ul. Tadeusz Kościuszki 1, 62-050 Mosina